

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 6.10.2021
Sayı : 2803

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/10/2021 10:01
Sayı: E-120.10-
0890138

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda enflasyonunun sebeplerinin belirlenmesi, çözüm önerilerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması, tespit edilen önerilerin hayata geçirilebilmesi ve Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bir "Gıda Enflasyonu Komisyonu" kurulması çalışmalarının yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Zengin
Antalya mv.

Ömer Faruk Güner
Midele

Gülizar Biçer Karaca
Denizli Milletvekili

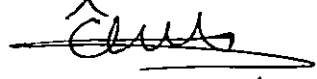
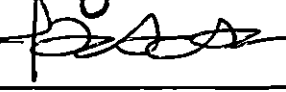
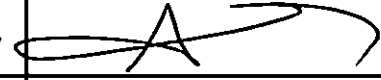
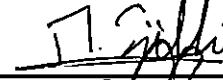
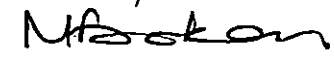
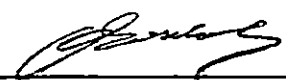
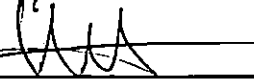
TACETTİN BAYIR
İzmir mv

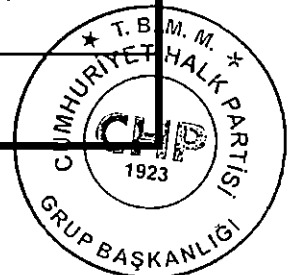
Tahsin Tarchan
Kocaeli mv
Tarchan

Av. Dr. M. Serhan
TANRIKUŞ
İstanbul mv

2803. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Özcan PURGALI	İzmir MV.	
Korî Beto	İzmir MV.	
Servet Ünsal	Ankara mu	
Veri AĞBADA	Malatya MV	
Tükel Mansur Kiling	İstanbul mu.	
Kemal Zeybek	Samsun mu	
Alper Antma	Meşin Mr	
Okan GAYZANUR	Erdre mu	
Tale Nur Sölli	Eskişehir	
Orhan Simer	Adana	
Murhayat Altıncı	Kayseri Bursa mu	
MURAT BAKAN	İzmir	
Orhan Sarıbal	Bursa mu	
Arden Jücepe	İzmir mu.	
Ahmet KAYA	Trabzon mu.	
HZAS KARASU	Sivas mu	
Ölkünur Bülbul	Aydın mu	
Nihat Yöşiz	Ankara mu	

GEREKÇE

Tarımsal ürünler “Üretici Fiyat Endeksi”nin (ÜFE) genel ÜFE’ye veya gıda maddeleri “Tüketici Fiyat Endeksi”nin (TÜFE) genel TÜFE’ye göre daha hızlı artması durumuna “gıda enflasyonu” denilmektedir.

2008’deki ekonomik kriz ve süregelen iklim krizinin etkilerinin artması ile gıda enflasyonu kavramı Türkiye’de kendine daha çok yer bulmaya başlamıştır. 2020’de başlayan koronavirüs salgını ve yaşanan kuraklık olayları neticesinde daha da görünür olan gıda enflasyonunun 2021’de devam ettiği ortadadır ve gelecek yıllarda da devam edeceği öngörülmektedir. Türkiye’de ise koronavirüs salgının etkisiyle 2020’nin ikinci çeyreğinde gıda TÜFE’nin genel TÜFE’nin üzerine çıkması ve salgın boyunca bu açığın artarak devam etmesi 2020 gıda enflasyonunun göstergesi olmuştur.

Gıda enflasyonunun en temel nedenleri olarak; tarımsal kuraklık, üretim ve işleme maliyetlerinde artış, biyoyakıt üretimi, hayvansal ürünlere yönelik artan talep sayılabilmektedir. Dar gelirli vatandaşın gıda arz güvenliğini tehdit ederek anayasal haklarından olan beslenme hakkının tam olarak karşılanamamasına neden olan gıda enflasyonu ile mücadelede Türkiye sınıfta kalmıştır. Tarımsal girdi maliyetlerinde artış yaşanmasına karşın çiftçiye verilen desteklerin aynı kalması; tarla ile tüketici arasında çok fazla aracı olması ve dolayısıyla fiyatların artması; ithalat politikası gibi sebepler gıda enflasyonunun giderek artmasına neden olmaktadır.

Gıda ve alkolsüz içecekler tüketici sepetinde 133 ürün çeşidiyle tüketim harcamalarında %25,9’luk bir paya sahiptir. Gıda TÜFE’nin genel TÜFE’nin üzerine çıkması 2018’in dördüncü çeyreğinde başlamıştır ve fark o günden bugüne artarak devam etmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Ağustos ayı enflasyon verilerine göre tüketici fiyatlarında aylık bazda %1,21 artış olurken, yıllık enflasyon %19,25’e ulaşmıştır. Gıda ürünlerinde ise, aylık artış %3,18 olurken, yıllık gıda enflasyonu %29,8’e çıkmıştır. Yine TÜİK’in açıkladığı verilere bakıldığında Ağustos ayında en çok fiyatı artan 20 ürünün 15’inin gıda ve tarım ürünü olduğu göze çarpmaktadır. Yaz ayları Türkiye genelinde tarımsal üretimin ve hasadın en yoğun olduğu aylardandır. Piyasaya yılın diğer aylarından daha çok ürün servis edilmesine karşın gıda enflasyonunun düşmemiş olmasının araştırılması gerekmektedir. Yüksek girdi maliyetleri karşısında ürünü para etmeyen çiftçilerin sorunları çözülme beklenmektedir.

Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM) tarafından yayınlanan alım gücü araştırmasına göre; bir asgari ücretlinin geçen seneki kadar sebze alabilmesi için ücretinin en az 3.150 TL olması veya bir başka örnekle asgari ücretli bir kişinin geçen seneki kadar salatalık alabilmesi için ücretinin en az 5.314 TL olması gerekmektedir. Asgari ücretliler yine aynı araştırmaya göre geçtiğimiz yılın aynı ayına göre gıda karşısında alım gücünü reel olarak yaklaşık %6,2 oranında kaybetmiştir. 2824 lira olan asgari ücret en fazla alım gücü kaybını; %17,4 ile sıvı ve katı yağlarda kaybederken sebzelerde alım gücü kaybı %10,3’e ulaşmıştır.

Gıda enflasyonunun sebeplerinin belirlenerek gerekli çözüm önerilerinin tespit edilmesi zorunlu ve acildir. Ancak sorunların tespit edilmesi tek başına yeterli değildir. Tespit edilen çözüm önerilerinin uygulamaya geçirilebilmesi için başta Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere kurumsal kapasitelerin artırılması, bu bağlamda yapılacak araştırma, tespit ve çözüm önerileri için sürekli olacak Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bir “Gıda Enflasyonu Komisyonu” kurulması, gıda enflasyonunun temel sebeplerinden olan tarım sektöründeki sorunların belirlenebilmesi ve çözüm üretilebilmesi için Tarım, Orman ve Köylere

Komisyonu ile ortak bir çalışmanın yürütülmesi ve bütün bu uygulamaların hayata geçirilebilmesi için gerekli mevzuat değişikliklerinin belirlenebilmesi gereklidir.

Bu bilgiler ışığında yukarıda açıklanan sebepler ile gıda enflasyonunun sebeplerinin belirlenmesi, çözüm önerilerinin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması, tespit edilen önerilerin hayata geçirilebilmesi ve Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde bir "Gıda Enflasyonu Komisyonu" kurulması çalışmalarının yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

